

बार्षिक स्थिति प्रतिवेदन

ANNUAL STATUS REPORT

2076/077

Slide: 3

MATRI SHISHU MITERI HOSPITAL
POKHARA-16, BATULECHAUR

अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षको सन्देश :

मातृशिशु मितेरी अस्पताल मिति २०६९ सालमा समुदाय स्तरबाट महायज्ञ जस्तो धार्मिककार्यक्रम आयोजना गरेर स्थापना गरिएको थियो । यसलाई २०७३ साल असोज १२ गते संमाननिय राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी ज्यु द्वारा विधिवतरूपमा उदघाटन गरिएको छ । यस अस्पतालका परिकल्पनाकार एवं अस्पतालका संस्थापक अध्यक्ष माननिय कृष्ण थापा लगायत अस्पतालको संस्थापन व्यवस्थापन समितिका अन्य पदाधिकारीहरुको यस अस्पताल स्थापनागरि सन्चालन गर्नमा महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ ।

साविकको पोखरा उपमहानगर र जापानको कोमागाने शहर बिच भएको भगिनी संबन्धको प्रतिकको रूपमा यो अस्पताल स्थापना भएको र पोखराको उत्तरीभेकमा रहेको समुदायलाई लक्षितगरि समुदायस्तरमा गएर गर्भवती महिला र नवजात शिशुको हेरचाह गर्नकालागि आमा र बच्चाको दिगो स्वास्थ्य कार्यक्रम परियोजना संचालन गरि महिलाहरुको प्रजनन स्वास्थ्यमा सुधार गर्न प्रभावकारी भूमिका यस अस्पतालले निर्वाह गर्दै आएको छ । २०७५ सालमा गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत प्रदेश अस्पतालको रूपमा रहेको यस मातृशिशु मितेरी अस्पताललाई प्रदेश स्तरिय मातृशिशु अस्पतालको रूपमा स्तर उन्नति गर्ने कार्यक्रम सामाजिक बिकाश मन्त्रालयको रहेको छ ।

स्थापनाकाल देखिनै विभिन्न आरोह अबरोह पार गर्दै आएको यस अस्पतालले नेपालको संबिधान २०७२ मा उल्लेख भएको प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभुत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्राप्त गर्ने हकको आधारमा प्रदान गरिने सेवा लगायत, मातृशिशु मृत्युदर घटाउनकोलागि गरिएको सरकारको निति अनुरूप सेवा प्रदान गर्दै आएको अस्पतालमा क्रमस सेबालिने नागरिकको संख्यामा बृद्धिहुदै आएको छ जसलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको सेबाग्राहीले सेबालिएको आँकडाले पुष्टी गर्दछ । एउटा सरकारी अस्पताललाई व्यवस्थापनगरि सन्चालन गर्नकालागि त्यती सहज छैन । भौतिक पुर्बाधार निर्माण, जनशक्तिको व्यवस्थापन, क्षमता बिकाश, आवश्यकता अनुसारको गुणस्तरिय सेवा प्रवाहकालागि गरिने कार्यक्रम संबन्धीत सरोकारवालाहरुसंगको समन्वय र सहकार्य तथा सबै पक्षको अनुगमन र मुल्याङकन अस्पताल सन्चालनकालागि ज्यादै आवश्यक पक्षहरु रहेछन । जसलाई समायोजन गर्न सामाजिक बिकाश मन्त्रालयबाट माननिय मन्त्री ज्यु , स्वास्थ्य विभाग प्रमुखहरुको समय समयको अनुगमन, सल्लाह सुझाव र निर्देशनले यो कार्यमा लाग्न उर्जा थपेको छ ।

विश्वव्यापी रूपमा महामारीको रूपमा फैलिएको नोबलकोरोना भाइरस कोभिड१९ले विश्वलाई तहसनहस पारेकोबेला नेपालपनि अछुतो रहन सकेन । २०७६ साल चैत्रबाट क्रमस फैलदै आएको कोरोना भाइरस नेपालमा दिन प्रतिदिन बढदै गएको छ । समुदाय स्तरमा फैलिएको यो महामारी नियन्त्रणबाट बाहिर गएको अवस्था छ । यस्तो अवस्थामा पनि अस्पताललाई सुचारुरूपमा सन्चालन गर्न सहयोग गर्ने अस्पताल व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, अस्पतालका विशेषज्ञ चिकित्सक तथा अस्पतालका संपुर्ण कर्मचारीहरु, नागरिक सहयोग समूह, प्रभु बिकाश बैडक लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यस्तो विषम परिस्थितिमा दैनिक प्रतिवेदन तयारगरि सुचना प्रवाह गर्ने र अस्पतालको वार्षिक गतिविधिलाई संकलन गरि अस्पतालको आ.व २०७६। ०७७ को वार्षिक प्रतिवेदन तयारपार्नु भएकोमा वरिष्ठ मेडिकल रेकर्डर निरिक्षक तथा सुचना अधिकारी लक्ष्मण पौडेललाई विशेष धन्यवाद ब्यक्त गर्दछु ।

.....

उषा बरुवाल

अध्यक्ष

अस्पतालप्रमुखको सन्देश:

मातृशिशु मितेरी अस्पतालले आ.ब को २०७६/०७७ को वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन तयार गरि प्रस्तुत गराउन पाउँदा खुसी लागिरहेको छ । विगत चार आ.ब. २०७३/०७४, २०७४/०७५, २०७५/०७६ र २०७६/०७७ को बहिरङ्ग, इमर्जेन्सी, अन्तरङ्ग र अपरेसन विभागहरूमा उपलब्ध गराइएको सेवाहरूको तुलनात्मक कार्य सम्पादन यसमा समावेश गरिएको छ । यसबाट अस्पतालको विगत देखि वर्तमान सम्मको स्थितिको मुल्यांकन गर्न सकिन्छ । विगत चार वर्षको तुलनामा आ.ब. २०७६/०७७ सेवा उपलब्धतामा उत्कृष्ट वर्षको रूपमा देखापरेको छ । सेवाग्राहीको संख्यामा भारी वृद्धि भएको छ । सेवाग्राहीहरू सन्तुष्ट भई सेवालिएर गएको भन्ने तथ्यविरामी सन्तुष्ट भएनभएको अनुसन्धान सर्भेबाट प्रमाणित भएको छ ।

आमा र नवशिशुको जोखिमपूर्ण स्वास्थ्यको तत्कालव्यवस्थापन गरि अकाल मृत्युहुन बाट जोगाउने कार्यमा यो मातृशिशु मितेरी अस्पताल लागि परेको छ । यसको माध्यमबाट पोखराको उत्तरी भेकका नागरिकहरूले विशेषज्ञ सेवा आफ्नै घर आगनमा प्राप्त गरिरहेको स्थिति छ । अस्पतालको सेवा बाट प्रभावितभई कास्की जिल्लाभन्दा बाहिरका गर्भवतिमहिलाहरू पनि सुत्केरी सेवालिन यस अस्पतालमा आएको अवस्था छ । आवश्यक मेसिन तथा उपकरणहरू, आवश्यक बजेट, आवश्यकजनशक्ति र आवश्यक सामग्रीहरूको सन्तुलन स्वास्थ्य संस्थामाहुन सक्थो भने अस्पतालको कार्यसम्पादन गुणस्तरिय बनाउन सकिने हुन्छ, भन्ने कुरा यहाँ छर्लङ्ग भएको छ ।

दिगो विकाशलक्ष्यको मातृ तथा नवशिशुको स्वास्थ्यमा उल्लेख्य सुधारगरि मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युमा कमिल्याउनु परेको छ । मातृशिशुको अस्पताल भएकाले यो अस्पतालले प्रभावकारी भुमिका खेलेको छ । मिति २०७३ फागुनदेखि शुरुवातभएको स्वास्थ्यविमा सेवा यो अस्पतालमा चलिरहेको छ । करिब ५० देखि ६० को संख्यामा प्रतिदिन स्वास्थ्यविमाका विरामीहरूले सेबालिई लाभान्वितहुन पाएको अवस्था छ । अनुसन्धानात्मक सेवातर्फ ल्याब, एक्सरे, भिडियो एक्सरेको सेवा गुणस्तरियरूपमा उपलब्ध गराइएको छ । त्यस संबन्धि जनशक्ति सक्षम रहेको र त्यसलाई चाहिने अत्याधुनिक मेसिन उपकरणको व्यवस्थापन गरिएको छ ।

यस अस्पताल सुधारको एजेन्डामा प्रत्यक्षसहयोग तथा साथदिनुहुने स्थानिय नागरिक समाजका अगुवाहरू, महिला समूहहरू, प्राध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थीहरू, राजनैतिक पार्टिहरू, माननिय सभासदज्युहरू, वडाअध्यक्ष ज्यु, अस्पताल व्यवस्थापन समितिकापदाधिकारीहरू लगायत लब्धप्रतिष्ठीत ब्यक्तित्वहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

यस अस्पतालको सेवामा कटिबद्ध भई योगदान पुर्याउनु हुने संपुण चिकित्सकहरू, नर्सिङ, पारामेडिक्स, अन्यप्रशासनिक तथा सहयोगीकर्मचारीहरू प्रतिहार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । बहाहरूकै योगदानलेनै आज यो अस्पताल उदाहरणिय रूपमा सन्चालन भएको ब्यहोरा जग जाहेर छ । यो मातृशिशु मितेरी अस्पतालको वार्षिक स्थितीको प्रतिवेदनतयार गर्ने कार्यको संपुर्ण प्रक्रियामा नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्नुहुने यस अस्पतालको मेडिकल रेकर्डशाखाका बरिष्ट मेडिकल रेकर्डर निरिक्षक अधिकृत सातौ तहका श्री लक्ष्मण शर्मा पौडेल प्रति विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यसै गरि प्रतिवेदन तयारी समितिको टिममा संलग्न रहि अप्रत्यक्ष सहयोग पुर्याउनुहुने अस्पतालका सबै फाटका इन्चार्ज साथीहरू प्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

अन्तमा अस्पतालको गुणस्तर सुधारगरि ब्यवस्थित सन्चालनमा हरेक प्रकारको प्रत्यक्ष सहयोग, मार्गनिर्देशन तथा सुझाव सल्लाह उपलब्ध गराइदिनुहुने सामाजिक विकाश मन्त्रालय गण्डकी प्रदेश, स्वास्थ्य निर्देशनालय प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु र आगामी दिनहरूमापनि निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । धन्यवाद

डा. प्रतिभा गौली, नि.मे.सु.

प्रतिवेदनको सारांस:

सिमान्तकृत, अल्पसंख्यक पछाडि परेका जनसमुदाय, अतिगरीब, गरीब अपाङ्ग जेष्ठ नागरिक सबैलाई स्वास्थ्य सेवाको सहज पहुँच उपलब्ध गराउनु सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको प्रमुख दायित्व हो । त्यसैगरी सबै नागरिकलाई गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु अर्को दायित्व हो ।

जाइका पब्लिक प्राइभेट पाटनरसिप प्रोजेक्टको २०२० मा गरिएको एक अध्ययन प्रतिवेदनका अनुसार मातृशिशु मितेरी अस्पतालले उपलब्ध गराएको सेवामा ९५ प्रतिशत सेवाग्राहीलाई सन्तुष्टतुल्याएको छ भने सबै नागरिकलाई सहज स्वास्थ्य सेवाको पहुँच उपलब्ध गराएको प्रतिवेदनले देखाएको छ । लक्षित समूहका नागरिकहरूले सहजरूपमा सेवापाएको अवस्था छ । अर्कोतर्फ यो अस्पतालले कोभिड१९ को जोखिमपूर्ण अवस्थामा पनि सेवाहरू नियमित र प्रभावकारी रूपमा उपलब्ध गराएको विरामीका अभिभावकको सन्तुष्टी कलम स्तम्भमा उल्लेख छ ।

सेवाग्राहीको भारी संख्यामा सबै सेवामा बृद्धि भएको छ । गतवर्ष सम्म दैनिक २० देखि ३० जना स्वास्थ्यविमाका विरामीहरू आईरहेकोमा यस आ.व.२०७६/०७७ मा औसत दैनिक ४० देखि ५० जना सम्म विरामीहरू सेवा लिन आईरहेको अवस्था छ । यस अस्पतालको बहिरङ्ग सेवामा आ.व. २०७३/०७४ मा कुल ८२३४ जनाले सेवा लिएका थिए भने ०७४/०७५ मा ११८६६ जना ०७५/०७६ मा १८४९३ जना र ०७६/०७७ मा २११४२ जनाले सेबालिएको देखिन्छ । यसरी बहिरङ्ग सेवामा हरेक वर्ष सेवाग्राही बृद्धि भएको देखिन्छ । यसैगरी आकस्मिक विभागमा ०७३/०७४ आ.व.मा ३६३ जनाले सेबालिएका देखिन्छ भने ०७४/०७५मा ६३७ र आ.व. २०७५/०७६मा ३५७९ जना र ०७६/०७७ मा ३७९२ ले सेबालिएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा हरेक वर्ष आकस्मिक सेबालिने विरामीहरू बृद्धि भइरहेको अवस्था छ । यसरी सेवाग्राहीको संख्यामा बृद्धिहुँदै जानुले अस्पताल प्रति नागरिकको विश्वास थपहुँदै गएको देखिन्छ ।

भर्नाभई डिस्चार्ज भएका विरामी ०७३/०७४ आ.व.मा ३६३ जनामात्र थिए भने ०७४/०७५ मा ६३७ जनाले सेवा लिएको देखिन्छ भने ०७५/०७६ आ.व. मा ८१८ र ०७६/०७७ मा ८२२ जनाले सेबालिइ डिस्चार्जभई गएको देखिन्छ । यसैगरी प्रयोगशालामा ०७३/०७४ मा कुल २३१२३ परिक्षण भएको थियो भने आ.व. ०७४/०७५ मा बृद्धिभई ४६३०८ पुगेको थियो भने आ.व. २०७५/०७६ मा भारी बृद्धिभई ५९३६५ संख्यामा परिक्षण सम्पन्नभएको थियो । ०७६/०७७ आ.व.मा प्रयोगशालामा ८६१३३ परिक्षण सम्पन्न भएको थियो । यसैगरी कुल डेलिभरी संख्या २०७३/०७४ मा १६८ मात्र थियो भने आ.व. २०७४/०७५ मा बृद्धिभई ४१२ जनाले सुत्केरी सेबालिएको देखिन्छ । यसैगरी २०७५/०७६मा ५८८जनाले सुत्केरी सेबालिएको देखिन्छ । गत आ.व. ०७६/०७७ मा ५७४ जना ले कुल सुत्केरी सेवा लिएको देखिन्छ । यस अन्तर्गत १३४ जनाले चिरफार अपरेसन गरि सुत्केरी सेवा लिएको देखिन्छ ।

यसैगरी अनुसन्धानमुलक सेवातर्फ एक्सरे सेवा आ.व. ०७३/०७४ मा जम्मा ३३२ जनाले सेबालिएको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/०७५ मा ७१५ जना र आ.व. २०७५/०७६ मा १०१२ जना र ०७६/०७७ मा १०३७ जनाले सेबालिएको देखिन्छ । यसै गरि भिडियो एक्सरे तर्फ ०७३/०७४ मा १०४३ जनाले सेबालिएका थिए भने २०७४/०७५मा २६८५ जना ०७५/०७६ आ.व.मा ३८४४ जना र ०७६/०७७मा ३८८८ले भिडियो एक्सरे सेबालिएकाथिए । यसैगरी इ.सी.जी. सेवातर्फ आ.व. ०७३/०७४ मा कुल १७१ जनाले सेबालिएकोमा आ.व. ०७४/०७५ मा २३९ जना र आ.व. २०७५/०७६ आ.व.मा ३५५ जना र ०७६/०७७ मा ६८५जनाले सेबालिएको देखिन्छ ।

तथ्याडकीयविश्लेषण गरि हेर्दा अस्पतालमा ब्यापक सुधार आएको देखिन्छ । कुशल नेतृत्व तथा व्यवस्थापन, सक्षमजनशक्तिको टिम,आवश्यक मेसिनतथा उपकरणहरु ब्रमस उपलब्धहुदैजानु,बजेटको उपलब्धतामा वृद्धि आदि कारणले मातृशिशु मितेरी अस्पताल साच्चिकै गुणस्तरिय देखिएको छ । यस आ.ब २०७६/०७७ मा अस्पतालको गेट निर्माण,र्याम्प निर्माण, चिकित्सकआवाशगृह निर्माण, अस्पतालको तला थप, प्रयोगशाला सेवामा गुणस्तर सुधार र नवजात शिशुको विशेष उपचार सेवा सन्चालनमा आएका छन् ।

प्रदेश सरकार सामाजिक विकाश मन्त्रालय गण्डकी प्रदेशबाट यो मातृशिशु मितेरी अस्पताललाई गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन समय समयमा माननिय मन्त्रज्यु सचिव ज्यु, स्वास्थ्य निदेशनालयका निर्देशक ज्यु, मन्त्रालयका जनस्वास्थ्य तथा चिकित्सासेवा प्रमुखज्युको प्रत्यक्ष अस्पतालमा अनुगमन निर्देशन प्राप्त हुदै आएको छ । जसको प्रभावले अस्पताललाई चाहिने आवश्यक मेसिन तथा उपकरण औजार तथा सामग्रीको लागि बजेट व्यवस्था तथा त्यसको कार्यान्वयनकोलागि सामाजिक विकाश मन्त्रालयबाट कार्यविधिको ब्यबस्थाले मेसिन औजार उपकरणहरु व्यवस्थापन गर्न समयमै संभव भएको छ । आगामी दिनहरुमा अस्पतालको आन्तरिक ब्यबस्थापनको माध्यमबाट अस्पतालले सेवामा थप गुणस्तर कायम गरि सेवाग्राही नागरिकलाई थप सन्तुष्टी तुल्याउदै जाने छ ।

वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन
(Annual Status Report)

२०७६/०७७

१. पृष्ठभूमि

आमा र नव शिशुको जोखिमपूर्ण स्वास्थ्यको तत्कालै व्यवस्थापन गरि आवश्यक उपचार मार्फत मृत्युहुनबाट बचाउने सरकारको मुख्य प्राथमिकतामा रहेको छ । यसै सन्दर्भमा पोखराको उत्तरीभेकका गर्भवती,सुत्केरी आमाहरु र नव शिशुहरुको स्वास्थ्यलाई नागरिक कै पायक पर्ने ठाउमा व्यवस्थापन गर्न मिति २०७२ साल आश्विन २२ गते स्वीकृत भई प्रसुति तथा स्त्रीरोग र बालरोग विशेषज्ञ सहितको सरकारी मातृशिशु मितेरी अस्पतालको नामले सन्चालनमा आएको छ । यो अस्पताललाई विधिवतरूपमा महामहिम राष्ट्रपति विद्यादेवि भण्डारी ज्यु द्वारा मिति २०७३ साल आश्विन १२ गते उद्घाटन गरिएको हो । यो अस्पताल पोखरा महानगरपालिका वडा नंबर १६ बाटुलेचौरमा पर्दछ । यो अस्पताल पोखराको मुख्य बजार महेन्द्रपुल देखि करिब ५ किलोमिटर दुरीमा रहेको छ । यो अस्पताल बाटुलेचौर स्वास्थ्य चौकीको स्तरउन्नति र मातृशिशु मितेरी सामुदायिक अस्पताल समायोजन गरि बनाइएको हो । स्थापनाकालदेखिनै २५ शैया स्वीकृतभई यो अस्पतालमा आकस्मिक तथा नियमति प्रसुति संबन्धी अपरेसन सेवा समेत सुचारु छ । हाल यो अस्पतालमा नवजात शिशुको विशेष उपचार सेवा समेत चालु अवस्थामा रहेको छ ।

२. स्थिति विश्लेषणको उद्देश्य

हरेक वर्ष सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा सरकारले लगानी गरेको हुन्छ । लगानी गरे अनुरूपको परिणाम पाउन सकियो सकिन । स्वास्थ्य संस्थाको वास्तविक स्थिति के छ । जनशक्ति, आवश्यक बजेट, मेसिन तथा उपकरणहरुको व्यवस्थापन भए नभएको थाहा पाई समयमै कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नु पर्ने हुन्छ । अतः स्वास्थ्य संस्थाको वास्तविक अवस्था बुझि समस्याहरुको समयमै पहिचान गरि त्यसको समाधानको कार्ययोजना बनाइ कार्यान्वयन गर्दै अगाडि बढनु स्थिति विश्लेषणको उद्देश्य हो ।

३. स्थिति प्रतिवेदन निर्माण प्रक्रिया

अस्पतालमा रहेका विभिन्न शाखा प्रमुखहरुको सहभागितामा आ.ब. २०७६/०७७ मा अस्पतालले गरेको कार्य सम्पादनहरु संकलन, उदाहरणिय राम्रा कामहरुको संकलन , सेवाहरुको तथ्यांक,सेवाहरुको सन्चालन मा आइपरेका कठिनाइहरु समस्या समाधानका उपायहरुको बारेमा व्यापक छलफल गरि यो वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

४. अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु

- क. उषा बरुवाल अध्यक्ष
- ख. दामु अधिकारी सदस्य
- ग. पुष्पराज तिमिल्सेना सदस्य

घ. डा.वर्षा कुवर सदस्य

ड. सृजना कार्की भट्टराई

च. डा. प्रतिभा गौली सदस्य सचिव

५. **HUMAN RESOURCES** अस्पतालको सरकारी जनशक्ति विवरण

क्रम संख्या	स्विकृत दरबन्दी	संख्या	पद पूर्ति	हाल कार्यरत	कैफियत
१	मेडिकल सुपरिन्टेण्डेन्ट (बरिष्ट प्रसुति तथा स्त्रीरोग विशेषज्ञ)	१	०	०	
२	बालरोग विशेषज्ञ	१	०	०	
३	कन्सल्टेण्ट एमडिजिपि			१	स्वास्थ्य मन्त्रालय करार
४	मेडिकल अधिकृत	४	४	७	छात्रवृत्ति करार
५	बरिष्ट मे.रे. निरिक्षक	१	१	१	
६	नर्सिङ अधिकृत	१	१	२	१स्वास्थ्य मन्त्रालय करार
७	हउस किपिड सुपरभाईजर	१	०	०	
८	हे.अ. /सि.अ.हे.ब	५	५	५	
९	स्टाफ नर्स	५	५	५	
१०	फार्मसी सहायक	१	१	१	
११	एनस्थेसिया सहायक	१	०	०	
१२	रेडियोग्राफर	१	१	१	
१३	ल्याब टेक्निसियन /असिस्टेण्ट	२	१	१	
१४	लेखापाल	१	१	१	
१५	सि.अ.न.मी /अ.न.मी.	५	५	५	

१६	नायब सुब्बा	१	१	१	
१७	डाईभर	१	०	०	
१८	कार्यालय सहायक	६	१	१	
	जम्मा	३८	२७	३२	

विश्लेषण:

- दरबन्दीका स्त्रिरोग र बालरोग विशेषज्ञ चिकित्सकको दरबन्दी रिक्त
- अस्पतालमा ४ मे.अ.को दरबन्दी भएपनि १ जनामात्र कार्यरत भएको अवस्था ।

६. अस्पताल ब्यबस्थापन समिति तर्फका कार्यरत कर्मचारीहरु

क्रमसंख्या	पद	संख्या	कैफियत
१	प्रसुति तथा स्त्रीरोग विशेषज्ञ	१	
२	बालरोग विशेषज्ञ	१	
३	मेडिकलल्याब टेक्नोलोजिष्ट	१	
४	स्टाफ नर्स	४	
५	स प्रशासक	१	
६	अ.हे.ब	३	
७	रेडियोग्राफर	१	
८	अ.न.मी.	४	
९	सहलेखापाल	१	
१०	ल्याब असिष्टेन्ट	२	
११	डाईभर	२	
१२	सुरक्षा गार्ड	३	
१३	सरसफाई	६	
१४	फार्मैसी सहायक	३	

१५	प्लम्बर	१	
१६	इलेक्टिसिएन	१	
१७	कार्यालय सहायक	२	
१८	रिसेप्सनिष्ट	१	
	जम्मा	३८	

७. हालको अस्पतालको सेवा भवन र जमिन

- अस्पतालको आफ्नै जमिन १२ रोपनी १२ आना १ पैसा क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।
- अस्पतालको दुई तलाको बहिरङ्ग, अन्तरङ्ग र ईमर्जेन्सी सेवा भवन छ । तेस्रोअताको
- निर्माण सम्पन्न भएपछि अस्पतालका कोठाहरु प्रयाप्त हुनेछन ।
- चिकित्सक आवास गृह एकतला बनिसकेको अवस्था छ ।
- अस्पतालका स्वास्थ्यकर्मीहरुको लागि आवास गृहको व्यवस्था नभएको ।
- अस्पतालमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था छ ।

८. मुख्य मुख्य मेसिन तथा उपकरणहरु :

इमर्जेन्सी विभागमा Monitor, ECG machine, Nebulization machine

Suction machine, O2 cylinder आदि छन ।

अपरेसन विभागमा OT Table OT light ventilator OT monitor ECG machine

Anesthesia GA machine आदि छन ।

प्रयोगशाला विभागमा 3 part coulter machine Microscope Bio semi Auto Analyzer

Electrolytes analyzer HBAIC Analyzer हरु छन ।

रेडियोलजी विभागमा USG B/W USG 3 probe colour Doppler Digital X_Ray machine हरु छन ।

SNCU विभागमा Baby Radiant warmer Incubator/phototherapy CPAP Cardiac monitor baby Electric vacuum Extractor machine हरु छन ।

अन्य मुख्येसिन तथा उपकरणमा Elect Beds Defibrillator Cardiac table blue Cardiac monitor Vacuum extractor, Refrigerator हरु छन ।

९. कुल बजेट तथा खर्च बिबरण

क्रम संख्या	बजेट बर्गिकरण	रकम	निकासा	खर्च
१	पुजिगत	75219000	75219000	61474182
२	चालु	35673000	35673000	33266795.50
	जम्मा	110892000	110892000	94740977.50

वेरुजु नभएको अवस्था छ ।

प्रदेश बाट प्राप्त बजेट

क्रम संख्या	बजेट बर्गिकरण	रकम	निकासा	खर्च
१	पुजिगत	75219000	75219000	61474182
२	चालु	28989000	28989000	27137407.50
	जम्मा	104208000	104208000	88611589.50

10. अस्पतालहरुको गुणस्तर एवं सेवा सुदृढीकरण

जम्मा विनियोजित बजेट 1092000/

क्रम संख्या	विवरण	खर्च रकम रु २०७६/०७७
१	अस्पताल विकास समितिको बैठक संचालन र सामाजिक परीक्षण	54500/
२	अस्पतालमा continue Medical education कार्यक्रम संचालन	98000/
३	अस्पताल तथा अस्पताल परिसरको सरसफाइको लागि ज्याला खर्च	
४	भौतिक संरचनाको मर्मत सुधार	969700/
५	अस्पतालजन्य फोहोर मैला व्यवस्थापन तथा संक्रमण रोकथाम	67800/
६	अस्पतालको लागि अत्यावश्यकिय विद्युत, खानेपानी तथा ढल निकास व्यवस्थापन	
७	क्लिनिकल सेवा विस्तार/औजार उपकरण खरिद	
८	अस्पतालमा फार्मसी स्थापना संचालन तथा सुदृढीकरण	
९	अस्पतालको स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सुदृढीकरण	
१०	विरामीहरुका लागि अन्य सेवा सुविधाहरु सुदृढीकरण गर्न	
११	अस्पतालमा सोलर पावर ब्याकअप जडान	
	जम्मा	1092000/

11. Hospital management committee:

Description	
1. Number of meetings held in 2076/77	21

2. Financial information	Amount NPR
2.1 Balance @ end Asad 2076	1513138.35
2.2 Income	20466208.53
2.3 Expenses	22404051
2.4 Balance @ end Asad 2077	125445.88
Any donation	550150

12. Hospital Beds

Description	Total
Sanctioned Beds	25
Operational Beds	15
Total inpatient beds maternity	10
Emergency Department	3
General	2
SNCU	3

13. Available Hospital services

Consultant services:

Obst/Gynae, pediatric, General Medicine, Radiology, Anesthesiology

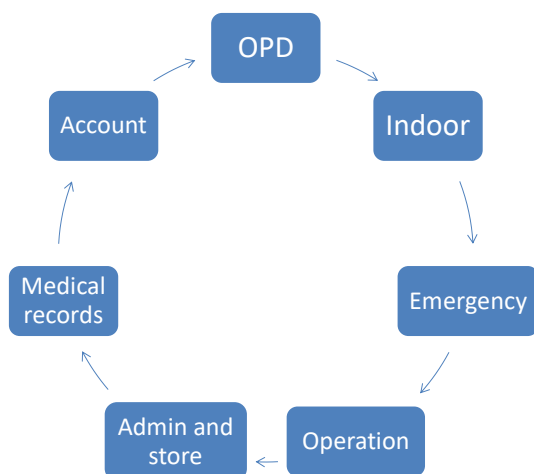
1. General OPD
 2. Pediatric OPD
 3. Obst/Gynae OPD
- Emergency services (24 hours with Doctor available)

Indoor

- Maternity
 - SNCU
 - General Medicine
 - LSCS operation (Emergency and routine)
 - Investigation / Diagnostic services
- X-Ray, ECG, USG, Laboratory
- pharmacy
 - Social Health security (health insurance) started at phalgun 2073
 - Via test
 - Prevention of Mother to child Transmission (PMTCT)
 - Safe abortion

- public health programs as Immunization, Family planning, CBIMNCI, ANC, Breast care and counselling, TB, PMTCT,

14.Hospitals main Departments

15.तथ्याङ्क र सूचनाहरूको प्रस्तुति (सम्बन्धित सूचकहरू, आफ्नो निकायसंग सम्बन्धित तथ्यांक,)

SN	Description	2073/074	2074/075	2075/076	2076/077	Trend
1	Master Registered patient	8234	11866	18493	21142	+
2	Total Number of OPD	5918	8695	14209	15040	
3	Total Number of Emergency Cases	1723	2638	3579	3792	
4	Total Number of Inpatients Discharged	363	637	818	822	
5	Total Number of Lab tests Provided	23123	46308	59365	86133	

6	No of Normal spontaneous Delivery	115	300	436	428	
7	Forcep/vacume	12	17	24	12	
8	No of C/S Delivery	41	95	128	134	
9	Total Deliveries	168	412	588	574	
10	Referral Cases (Out) Total	1005	1110	1456	1880	
11	Total Maternal Deaths	0	0	0	0	
12	still birth macerated	2	1	0	1	
13	Still birth fresh	0	1	1	1	
14	Other Hospital death	0	0	0	0	
15	Health insurance patient	926	3099	7503	10826	

16. Investigation services

SN	particulars	073/74	074/75	075/076	076/077
1	X-Ray	332	715	1012	1037
2	USG	1043	2685	3844	3888
3	ECG	171	239	355	685

अनुसन्धानात्मक सेवाहरुको क्रमस बृद्धि हुदै गएको अवस्था छ ।

17. Laboratory services

Year	Parasitology	Bacteriology	virology	Hematology	Biochemistry	Immunology	Total
073/74	1679	141	1203	7730	10759	1611	23123
074/75	350	296	3688	12599	23351	2871	46308

075/076	4578	321	1686	26897	22185	3698	59365
076/077	5662	126	3523	45389	28006	3427	86133

अस्पतालका प्रयोगशाला सेवाहरु आ.ब. २०७६।०७७ मा अत्यधिक वृद्धि भएको अवस्था छ ।

18. Hospital Indicators

SN	indicators	calculation	2073/74	074/075	075/076	076/077
1	Total OPD visit as % of total population	15040/25464	33	35	57	59
2	% of Emergency visit among total Hospital visit	3792/21142	21	22	19	18
3	Bed occupancy rate	1734/5400*100	21	36	51	32
4	Delivery conducted as % of expected livebirth	574/542*100	35	76	100	100
5	Average length of stay	1734/822	2 days	2.05	2.25	2.10
6	Death rate among inpatients	0	0	0	0	0
7	No. of CAC/PAC service		40	60	82	46
8	Throughput	904/15	40	69	90.1	60

9	Bed turnover Interval	$365-(2.10*60)/60$	7.125	3.24	1.80 days	3.98
10	Doctor Inpatient ratio	822/10	52	71	91	82
11	Doctor OPD patient ratio	15040/10	845	966	1579	1504
12	Nurses Inpatient ratio	822/20	26	45.5	58	41
13	Patient sex ratio in Inpatient	718/104	1:3.59	1:6.86	1: 11.39	1:7

19. Leading OPD Morbidity 076/077

Data / Period	Shrawan 2076 to Asar 2077
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Not mentioned Above & Other	4501
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-Hypertension	1735
Total Old (Repeated) OPD Visits	1393
Outpatient Morbidity-Other Infected Diseases-Upper Respiratory Tract Infection (URTI) Cases	803
Outpatient Morbidity-Nutritional & Metabolic Disorder-Diabetes Mellitus (DM) Cases	787
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Gastritis (APD)	628
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-PUO	593
Outpatient Morbidity-Other Infected Diseases-ARI/Lower Respiratory Tract Infection (LRTI) Cases	460
OPD-Morbidity-Orthopaedic Problems-Falls/Injuries/Fractures	447
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-COPD	355
Outpatient Morbidity-Other Infected Diseases-Urinary Tract Infection (UTI) Cases	273
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Abdominal pain	248
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Fungal Infection (Lichen Planus) Cases	242
Outpatient Morbidity-Gynae Problems-Pelvic Inflammatory Disease (PID)	210
OPD-Morbidity-Orthopaedic Problems-Backache(Muskuloskeletal Pain)	202
Outpatient Morbidity-HIV/STI-Lower Abdominal Pain Syndrome (LAPS) Cases	178
Outpatient Morbidity-Gynae Problems-Menstrual disorder	162
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Sinusitis Cases	157
Outpatient Morbidity-Communicable-Water/Food Borne-Presumed Non-Infectious Diarrhoea Cases	115
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Acute Suppurative Otitis Media Cases	106
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Headache	97
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Abscess Cases	78
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-Bronchial Asthma	77
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Boils Cases	64
Outpatient Morbidity-Gynae Problems-Disfunctional Uterine Bleeding (DUB)	63
Outpatient Morbidity-Communicable-Water/Food Borne-Jaundice Cases	60
Outpatient Morbidity-HIV/STI-Vaginal Discharge Syndrome (VDS) Cases	59
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Dermatitis/Eczema Cases	49
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Impetigo Cases	44
Outpatient Morbidity-Gynae Problems-Prolapsed Uterus	43

Outpatient Morbidity-Oral Health Related Problems-Oral Ulcer (Aphthous & Herpetic) Cases	41
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Scabies Cases	39
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Rhinitis Cases	34
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Prostatism-(BEP/BPH)	33
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Acute Tonsillitis Cases	32
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Pharyngitis/Sore Throat Cases	32
Outpatient Morbidity-Gynae Problems-Sub-fertility (Female)	32
Outpatient Morbidity-Communicable-Water/Food Borne-Acute Gastro-Enteritis (AGE) Cases	30
Outpatient Morbidity-Nutritional & Metabolic Disorder-Anaemia/Polyneuropathy Cases	29
Outpatient Morbidity-Communicable-Water/Food Borne-Typhoid (Enteric Fever) Cases	27
Outpatient Morbidity-Oral Health Related Problems-Dental Caries Cases	21
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Mastitis(Ignored Breast/Breast Abscess)	19
Outpatient Morbidity-Conjunctivitis Cases	14
Outpatient Morbidity-Communicable-Water/Food Borne-Intestinal Worms Cases	13
Outpatient Morbidity-Communicable/Immunizable-Mumps Cases	13
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Dog Bite	12
Outpatient Morbidity-Mental Health related problems-Mental Illness (Mental disorder)	12
OPD-Morbidity-Orthopaedic Problems-Arthritis-Osteo Arthrosis	10
OPD-Morbidity-Orthopaedic Problems-Osteo Arthrosis	9
Outpatient Morbidity-Nutritional & Metabolic Disorder-Avitaminoses & Other Nutrient Deficiency Cases	9
Outpatient Morbidity-Other Infected Diseases-Pneumonia Cases	9
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Hernia	8
Outpatient Morbidity-ENT Infection-Wax Cases	8
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-Rheumatic Heart Disease	7
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Haemorrhoids/Piles	7
Outpatient Morbidity-Skin Diseases-Urticaria Cases	7
OPD-Morbidity-Orthopaedic Problems-Rheumatoid Arthritis	6
OPD-Morbidity-Surgical Problems-Cholelithiasis	6
Outpatient Morbidity-Other Infected Diseases-Viral Influenza Cases	6
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-Other Cardiovascular	5

Problems	
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Burns & Scalds	5
Outpatient Morbidity-Communicable/Immunizable-Chicken Pox Cases	5
Outpatient Morbidity-Mental Health related problems-Depression	5
OPD-Morbidity-Cardiovascular & Respiratory Related Problems-Cardiac Failure	4
OPD-Morbidity-Other Diseases & Injuries-Insect/Wasp Bite	4

20. Top ten inpatient Morbidity and Mortality

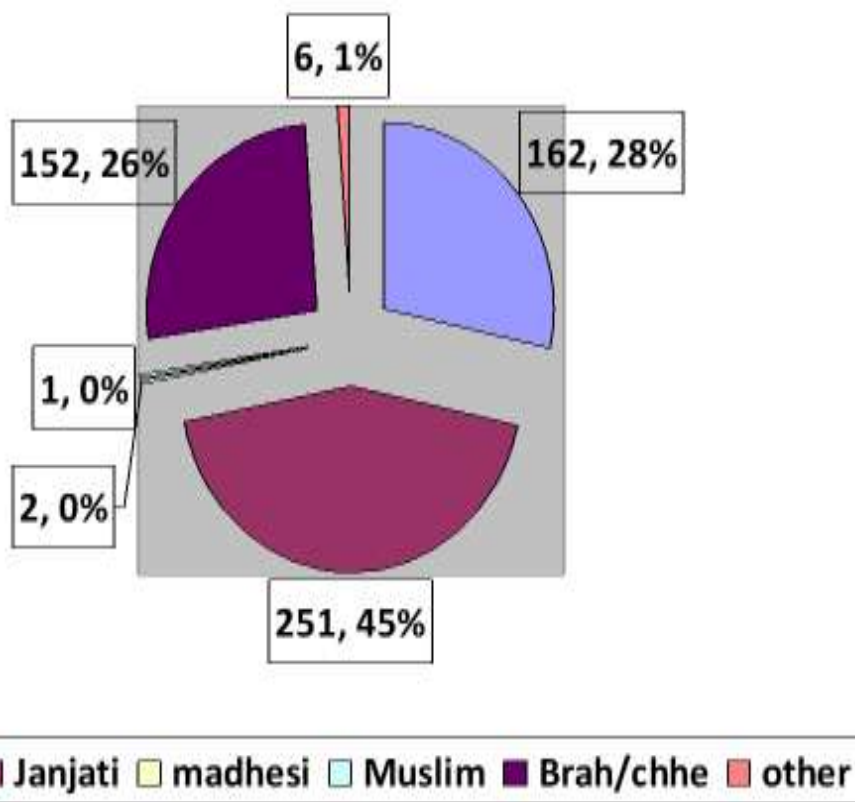
Morbidity 2076/77	Mortality 2076/77
Top 10 Diseases among inpatients	Top ten Mortality among inpatients
1 NNJ- 55	
2. UTI- 32	
3. Viral fever-29	
4. AGE- 20	
5. Hypermesis-11	
6. COPD- 11	
7. retained placenta- 6	
8. INC abortion-4	
9. URTI-3	
10.DM- 2	

21. Deliveries classified by caste/Ethnicity 076/77

Deliveries by	Number of Delivered

caste/ethnicity		
1	Dalit	162
2	Janjati	251
3	Madhesi	2
4	Muslim	1
5	Brahmin/chhetri	152
6	other	6
	Total	574

Deliveries catagorized by caste/ethnicity 2076/077

22. विशेष प्राथमिकतासाथ सम्पन्न कार्यहरु

- चिकित्सक आवासको जमिनतला निर्माणकार्य सम्पन्न भएको छ ।
- विरामीहरलाइ माथिल्लो तलामा जान रयाम्प निर्माण भैरहेको छ ।
- नवजात शिशुको विशेष उपचार सेवा सन्चालनमा आएको छ ।

- प्रयोगशाला कक्षको व्यवस्थापन तथा गुणस्तर सुधार भएको छ ।
- अस्पतालको माथिल्लो तला थपको निर्माणकार्य सम्पन्न भएको छ ।
- अस्पतालको बाहिर निस्कने गेटको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- आवश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन भएको छ ।

ओ.टी. टेबुल,लाईट, जी.ए मेसिन, एन.आई.सि.यु. उपकरण, एक्सरे मेसिन,युएस जी मेसिन

- समुदायमा आधारित नबजात शिशु र बालरोगको एकिकृत व्यवस्थापन (समितिबाट बाल रोग विशेषज्ञको व्यवस्थापन)
- फोहरमैला व्यवस्थापन
- नागरिक सहयोग समूहको सहयोगमा प्रशाशकीय कक्ष व्यवस्थापन भएको छ ।

23. कार्यालयको प्राथमिकतामा रहेका कार्यक्रमहरु

आमा सुरक्षा, समुदायमा आधारित नबजात शिशु र बालरोगको एकिकृत व्यवस्थापन, परिवार नियोजन, ईमजेन्सी, ओ.पी.डी, इण्डोर, खोप, फार्मेसी, प्रयोगशाला, एक्सरे, भिडियो एक्सरे आदि ।

24. समग्र कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धि

- कोभिड १९ को महामारी भएपनि अस्पतालका सेवाहरु नियमित
- स्वास्थ्य विमा संग संबन्धीत विरामीहरु वृद्धि
- गुणस्तरिय सेवा
- सेवाग्राहीहरु अस्पतालको सेवा बाट सन्तुष्ट भएको अनुसन्धान प्रतिवेदनको निष्कर्ष ।
- अस्पतालको गुरु योजना तयार
- क्यान्टीन व्यवस्थापन
- जोखिमपूर्ण अवस्थामा पनि निर्माण कार्यको सम्पन्नता ।
- स्थानिय नागरिकको स्वास्थ्य संस्थामा सेबालिएको संख्या वृद्धि ।

25. समस्या र चुनौतिहरु

- मेडिकल सुपरिन्टेण्डेन्ट (स्त्रिरोग विशेषज्ञ) को दरबन्दी रिक्त
- मेडिकल अधिकृत ४ जना दरबन्दीमा १ जनामात्र कार्यरत
- बालरोग विशेषज्ञको दरबन्दी पूर्ति हुन नसकेको

26. समस्या र चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

अस्पताल व्यवस्थापन समितिले अस्पतालको सेवाको मागलाइ व्यवस्थित गर्न मेडिकल सुपरिन्टेण्डेन्ट(स्त्री रोग विशेषज्ञ) र बालरोग विशेषज्ञको स्थायी दरबन्दी रिक्त भएपनि आफ्नै श्रोतबाट स्त्री रोग विशेषज्ञ १ जना र बालरोग विशेषज्ञ १ जना नियुक्त गरि सेवा सुचारु गर्दै आएको छ । त्यस्तै प्रयोगशाला तर्फ १ जना ल्याब टेक्नोलोजिष्ट र १ जना ल्याब असिष्टेन्ट समिति तर्फबाट नियुक्तिगरि चौबिसै घण्टा प्रयोगशाला सेवा व्यवस्थापन गरेको छ । त्यस्तै फार्मसीतर्फ सरकारी दरबन्दी १ जना मात्र भएकोमा चौबिसैघण्टा फार्मसी सेवा सन्चालनको लागि थप ३ जना फार्मसी सुपरभाइजरको व्यवस्थापन गरेको छ । त्यस्तै नबजात शिशुको विशेष उपचार कक्षको सेवा नियमित गराउन अतिरिक्त नर्सिङ जनशक्तिको व्यवस्थापन गरेको छ ।

27. सिकिएका पाठहरु

जननिर्वाचित प्रतिनिधि मार्फत अस्पतालका आवश्यकताको लबिङ गर्दा बजेट प्राप्त गर्न बल मिलेको छ । अत अस्पताल व्यवस्थापन समिति, स्थानिय निर्वाचित जनप्रतिनिधि र अस्पताल प्रशासन साथ साथै हातेमालो गरि अस्पताल सुधारको एजेण्डामा एक्यबद्ध भई अगाडी बढ्न सके अस्पताल व्यवस्थापनमा थप सुधार आउने छ ।

२८. आगामी कार्य योजनाहरु

- ढल निकासको व्यवस्था ।
- Fountain छहराको व्यवस्थापन ।
- शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था (भित्र र बाहिर) ।
- खोपकेन्द्रको व्यवस्थापन ।
- जिप्सन मर्मत ।
- भवनमा रंग रोगन गर्ने ।
- शौचालयको व्यवस्थापन ।
- पार्किङको व्यवस्थापन ।
- कम्पाउण्ड बाहिर नाला माथि सल्याव राख्ने ।
- भान्साघरको निर्माण ।
- फार्मसी र खाजाघर भवनको निर्माण ।
- गर्भवती महिलालाई सुरक्षित आवास गृहको व्यवस्थापन ।
- लिफ्टको व्यवस्था ।
- प्रसुति वार्ड जाने करिडोरमा च्यानल गेट राख्ने ।

- भुईतलामा पुनः विद्युतीकरण गर्ने ।
- ICU को व्यवस्थापन
- ICU / SNCU अगाडी शौचालको निर्माण ।
- ५० शैयाको अस्पताल बनाउन जग्गाको व्यवस्थापन ।
- अस्पतालको DPR तयार गर्ने ।
- Visitor का लागि कपडा धुने र बस्ने ठाउको व्यवस्था गर्ने ।
- कपडा सुकाउने ठाउको व्यवस्था ।
- बालवगैचाको व्यवस्था ।
- स्टोरको व्यवस्थापन ।
- OT, ICU, SNCU मा डाईरेक्ट फोनको व्यवस्था ।
- Intercome को व्यवस्था ।
- प्रत्येक वार्डमा स्टोरको व्यवस्था ।
- Nursing Stations व्यवस्थापन ।
- Record Section को व्यवस्थापन ।
- Bio-gas को व्यवस्थापन ।
- Paying Clinic को व्यवस्थापन ।
- दोस्रो तल्लाको B ब्लकको फिनिसिङ्ग ।
- EMR plan को व्यवस्थापन ।
- आवश्यक फर्निचरको व्यवस्थापन ।
- आवश्यक तालिमको आयोजना गर्ने ।
- अर्थो सम्बन्धि सेवाको व्यवस्थापन ।
- पुस्तकालयको व्यवस्थापन ।
- तालिम कक्षको व्यवस्थापन ।
- Website को व्यवस्थापन ।
- अस्पतालबाट प्रकाशित गरिने स्मारिकाको व्यवस्थापन ।
- क्याविनको व्यवस्थापन ।
- स्वयम सेविकाहरुलाई तालिम ।
- सामाजिक लेखा परिक्षण र सुनुवाई ।
- विशेषज्ञ सहितको जनशक्तिको व्यवस्थापन ।
- विभिन्न राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय र स्थानिय संघ सस्था सग समन्वय राखी कार्यक्रम गर्ने ।
- सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रमको आयोजना ।
- अति विपन्न विरामीको लागि कार्यक्रम ।
- फिजिसियन चिकित्सकको व्यवस्था ।
- अबलोकन भ्रमणको व्यवस्था
- माथिल्लो तलामा टस सहित फिनिसिङ्ग
- दोस्रो तलामा विद्युतीकरण र फर्निचर

- आवास गृहको कम्पाउन्ड निर्माण
- अस्पताल भवन पछाडिको भागमा बगैचा सहित केहि समय पखिने बस्ने व्यवस्था

29. निष्कर्ष

अस्पताल व्यापक सुधारको अवस्थामा छ । चिकित्सक आवास गृहको एकतला निर्माण भएको छ । सेवासंख्यामा भारी बृद्धि भएको छ । अस्पतालको गुरु योजना ईन्जीनियरिङ द्वारा प्रस्तुत भएको छ । नवजात शिशुको विशेष उपचार सेवा जेष्ठ २०७७ बाट सन्चालनमा आएको छ । अस्पतालको विगत तिन बर्षमा क्रमस सुधार आई सेवा बिस्तार भएको छ । स्थानिय नागरिकहरुको स्वास्थ्य संस्था प्रति विश्वास बढि रहेको देखिएको छ । आन्तरिक व्यवस्थापन प्रभावकारी हुदै गएको देख्न सकिन्छ ।